
KLANKBORD
Protestants Informatieblad Uden-Veghel
(december 2013 – januari 2014)
44^e jaargang, nummer 8

EERSTVOLGENDE VERSCHIJNINGSDATUM: 8 februari
KOPIJ INLEVEREN VOOR 24 januari
e-mail adres: kopij_klankbord@hotmail.com
voor kopijadressen: zie laatste pagina

KERKDIENTEN IN UDEN

zo.	22 dec	Gezamenlijke dienst Veghel
di.	24 dec	22.00 u. mevr. S. Floor
wo.	25 dec	10.00 u. ds. D.R. v.der Vaart
zo.	29 dec	Gezamenlijke dienst Veghel
di.	31 dec	Gezamenlijke dienst Veghel
wo.	01 jan	Geen dienst
zo.	05 jan	Gezamenlijke dienst Veghel
zo.	12 jan	10.00 u. ds. D.R. v.der Vaart
zo.	19 jan	10.00 u. ds. D.R. v.der Vaart
zo.	26 jan	10.00 u. mevr. ds. W. van Seventer
zo.	02 feb	10.00 u. niet ambtelijke viering

KERKDIENTEN IN VEGHEL

zo.	22 dec	10.00 u. ds. A.R.Plaatzer
di.	24 dec	22.00 u. ds. D.R. v.der Vaart
wo.	25 dec	10.00 u. mevr. L. Oosten
zo.	29 dec	10.00 u. pastor mevr. E.M. Spijkerman
di.	31 dec	19.00 u ds. D.R. v.der Vaart
wo.	01 jan	Geen dienst
zo.	05 jan	10.00 u. mevr. L. Oosten
zo.	12 jan	10.00 u. ds. A.R. Plaatzer
zo.	19 jan	10.00 u. niet ambtelijke viering
zo.	26 jan	Gezamenlijke dienst Uden
zo.	02 feb	10.00 u. ds. D.R. v.der Vaart

Van de redactie .....

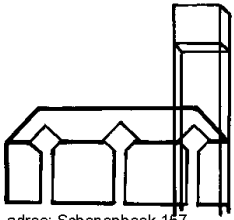
Het laatste Klankbord van dit jaar ligt voor u. Namens alle mensen die meewerken aan het Klankbord wensen wij u heel fijne feestdagen toe. En een goede start van een nieuw jaar met veel geluk.

Dit nieuwe Klankbord is weer gevuld met vele afwisselende zaken. Maar twee verhalen zijn toch wel bijzonder, namelijk die over vrouwen. Zowel in de serie van mevrouw Plantinga en als in het artikel van de heer Schoenmaker.....Lezen dus.

Verder natuurlijk veel aandacht voor de kerkdiensten rond kerst en nieuwjaar. En ook voor de ontmoetingen die op de zondagen, dat er maar één kerkdienst is, worden georganiseerd. Natuurlijk komt ook de jeugd aan bod.

Al met al een Klankbord dat het lezen waard is.

Aad Begemann.

adres: Schepenhoek 157
tel.: 0413 -261488

Mededelingen ds. Dick v.der Vaart

Adres: Hoofdstraat 53
tel.: 0413 - 351559

De kerstboodschap is ook en politieke boodschap

“Niet ver daarvandaan brachten herders de nacht door in het veld, ze hielden de wacht bij hun kudde. Opeens stond er een engel van de Heer bij hen en werden ze omgeven door het stralende licht van de Heer, zodat ze hevig schrokken. De engel zei tot hen: “Wees niet bang want ik kom jullie goed nieuws brengen dat heel het volk met vreugde zal vervullen: vandaag is in de stad van David voor jullie een redder geboren. Hij is de Messias, de Heer. Dit zal voor jullie het teken zijn: jullie zullen een pasgeboren kind vinden dat in een doek gewikkeld in een voederbak ligt. En plotseling voegde zich bij de engel een groot hemels leger dat God preees met de woorden: Eer aan God in de hoogste hemel en vrede op aarde voor alle mensen die hij liefheeft.”

Lucas 2: 8 t/m 14

In zijn mooie boek “Het hart van het christendom” schrijft de Amerikaanse nieuw-testamenticus Marcus Borg: “Jezus is Heer, is de meest bekende vroegchristelijke belijdenis. Het is een centrale uitspraak bij Paulus en in de rest van het nieuwe testament. Net als “Koninkrijk van God” (de wereld zoals die er zou uit zien wanneer God Koning zou zijn) heeft de uitspraak “Jezus is Heer” zowel een

politiek als een religieuze betekenis. De sleutel tot de politieke betekenis ligt in het besef dat “heer” één van de titels van de Romeinse keizers was: Caesar werd “heer” genoemd. Zeggen dat Jezus Heer is betekent tegelijk zeggen dat Caesar niet heer is. De heerschappij van Jezus belijden is de heerschappij van Caesar ontkennen.

Verscheidene titels van Jezus in het nieuwe testament waren trouwens tevens titels van Caesar. Op munten en inscripties werd Caesar niet alleen als “heer” aangeduid, maar ook als “zoon van God”, “verlosser”, “allerhoogste koning”. Ook werd Caesar genoemd als degene die vrede op aarde had gebracht. De eerste christenen pasten al deze termen op Jezus toe. Zelfs het kerstverhaal, politiek zo onschuldig in onze ogen, behelst een uitdaging aan Caesar. In het evangelie van Lucas zegt de engel tegen de herders: “U is heden “een redder” geboren, “De Heer””. De titels van Caesar komen Jezus rechtmatig toe ..... En zo is de belijdenis “Jezus is Heer”, nu bijna een christelijk cliché, van oorsprong een uitdaging aan het adres van de heerschappij van de keizer ..... Het klonk in Jezus’ dagen hetzelfde als wanneer heden ten dage in Amerika zou worden gezegd dat “Jezus mijn commander in chief” is en dus niet de president (waarmee de auteur overigens geen vergelijking wil maken tussen president Obama en Caesar Augustus - DvdV).

In lijn met de politieke betekenis van “Jezus is Heer” en “Koninkrijk van God” hadden de oudste christenen een zeer negatieve perceptie van het Romeinse rijk. Zo spreekt Johannes in het boek Openbaringen over het Romeinse Imperium als “Het Beest uit de Afgrond”. Het oude serpent dat de schepping zelf bedreigt met chaos, als incarnatie en belichaming van Satan. Hiermee zet de schrijver het zelfbeeld van de keizer volledig op zijn kop. In de mythe van Apollo

---

die de draak Python verslaat, zag Rome zichzelf als Apollo: Apollo was de god van licht en orde, en Python was het oeroude serpent.

Maar de auteur van Openbaringen keert het volledig om: het keizerrijk is niet Apollo maar Python. Het keizerrijk dreigt de wereld in chaos te storten (Openb. 12 en 13).

Volgens de eerste christenen was de naam Rome de afkorting van het latijnse gezegde:

Radix omnium malorum avaritia (radix = wortel, omnium = alle, malorum = kwaad, avaritia = hebzucht). Bij elkaar genomen betekent het: hebzucht is de wortel van alle kwaad. Rome is de belichaming van hebzucht en de hebzucht is de wortel van alle kwaad.

Natuurlijk overdreven de eerste christenen hiermee en ze wisten ook wel dat er naast het kwaad van het romeinse politieke-economische systeem ook persoonlijke zonden zijn en dat er een noodzaak tot persoonlijke verandering kan zijn. Maar het opmerkelijke is dat het nieuwe testament daarnaast (naast b.v. de oproep tot doop en navolging) ook de nadruk legt op politieke kwesties, politieke zonden en politieke verandering.

We moeten ons wel realiseren dat Rome als keizerrijk zo slecht nog niet was. Er zou met recht te verdedigen zijn dat het beter was dan de meeste andere. In termen van wetgeving, bescherming tegen bandieten en piraten, stabiele orde, openbare werken als wegen etc. was Rome beter dan de rijken waar het voor in de plaats gekomen was. En beter dan de meeste koninkrijken en keizerrijken die erna kwamen.

Maar het beleid van Rome tastte het leven van miljoenen in negatieve zin aan. De veroveringsoorlogen waren wreed. In de wereld van het keizerrijk legden de rijken belastingen op aan de armen. Bovendien leidde de economische handelspolitiek van de keizer ertoe dat de kleine boeren hun land kwijtraakten aan grote landeigenaars in het

---

joodse thuisland. En elders in het rijk leidde het tot migratie van veel boeren naar steden waar ze een ontworteld bestaan leidden in het vuil van de grote stad.“ (Tot zover Marcus Borg).

Marcus Borg maakt heel mooi duidelijk dat de kerstboodschap niet alleen een persoonlijke boodschap is, gericht op ons persoonlijke leven, dat is natuurlijk het geval, maar ook een politieke boodschap is, gericht op de inrichting van onze nationale samenleving, de Europese samenleving en de wereldsamenleving. De kerstboodschap vraagt erom om maatschappelijk te worden vertaald. De kerstboodschap kan niet worden geclaimd door “links“ of “rechts“ of het “midden“. Duidelijk is dat het om een rechtvaardige samenleving gaat waarin wordt omgezien naar de armen. Langs welke weg deze samenleving bereikt kan worden, liberaal of socialistisch, christendemocratisch of welke weg dan ook, is een zaak van politieke discussie. Maar wanneer je je realiseert dat de kerstboodschap ook een politiek boodschap is, dan besef je door alle romantiek heen (die er overigens best mag zijn) dat het werkelijk over iets gaat.

KERKDIENTEN

Kerstdienst, Uden

Op kerstavond zal om 22.00 uur de kerstdienst worden gevierd. Een uur van blijdschap en bezinning. De kleine Jezus wordt in een onaanzienlijk hoekje geboren en de machtige keizer zit op zijn troon en woont in een paleis ... Dat nieuwe jonge leven, dat zo onbelangrijk lijkt, zet de wereld op zijn kop!

We gaan ons daar in verdiepen, samen met een aantal jongeren. Het koor Kadanz zal voor en met ons zingen. Wim van Hoek is de organist. Samen met trombonist Erik Lammers zal hij de samenzang begeleiden. Iedereen is van harte welkom! (Sanny Floor)

Kerstdienst, Veghel

De kerstdienst in Veghel zal verrijkt worden door de bijdrage van een aantal mensen. Heel blij ben ik te kunnen vertellen dat de prachtige sopraan Marianne van Oorschot zal komen zingen. Arend Buurma en Neeltje Hoogstad zullen de samenzang begeleiden op orgel, fluit en ... spinet! De klank van dit instrument past goed bij de kerstsfeer. Peterine Kooijmans zal een verhaal vertellen. De dienst begint om 22.00 uur.

Op kerstmorgen zal het koor Laudate Deo de dienst in Veghel verrijken met hun zang.

In Uden zullen op kerstmorgen de kinderen van de kindernevendienst een kerstspel spelen.

Veghel, oecumenische dienst, 26 januari 10.30 (!) uur.

In het kader van de week van gebed voor de eenheid van de kerken werd er in de afgelopen jaren op zaterdagavond in de Johanneskerk een oecumenische viering gehouden. Vanaf dit jaar doen we dat anders. De oecumenische viering wordt verplaatst naar de zondagmorgen. De plaats zal wisselend zijn. Dit jaar de ruimte van de Christengemeente, volgend jaar onze kerk en over twee jaar weer de Johanneskerk. De ontvangende parochie/gemeente zal de dienst organiseren zodat de gasten de eigenheid van de dienst kunnen

---

proeven. Dit jaar zijn we te gast bij de Christengemeente op zondag 26 januari om 10.30 uur in "de Cultuurhaven Veghel" CHV, N.C.B.-laan 52-54, op de eerste etage. Er zullen mensen klaarstaan bij de ingang om u te ontvangen en de weg te wijzen. Vanwege deze oecumenische viering is er geen dienst in onze eigen kerk.

Mocht u vervoer nodig hebben, laat dit dan s.v.p. even weten. Kom om de oecumene nieuw leven in te blazen!

OM EN OM KERKEN IN 2014 ? – DE STAND VAN ZAKEN

Op de gemeentevergadering in mei stelde de kerkenraad voor om in 2014 alle diensten gemeenschappelijk te laten zijn. Toen en nu zijn de eerste en de derde dienst in de maand gemeenschappelijk, d.w.z. een gezamenlijke dienst, gevierd door de leden van de gemeente uit Uden en Veghel in de kerk in Uden of in Veghel.

De kerkenraad had hiervoor vier argumenten:

1. Het aantal kerkgangers dat iedere zondag naar de kerk gaat neemt af. Noch de kerk in Uden, noch de kerk in Veghel zitten op zondagmorgen vol. Het is daarom fijner om gezamenlijk te kerken.
2. Dit bevordert de gemeenschapsband tussen de gemeenteleden uit Veghel en Uden.
3. In Veghel wordt op de 2^e en de 4^e zondag geen kindernevendienst gehouden omdat de belangstelling te klein is. Wanneer we gezamenlijke diensten houden is het aantal kinderen groter en kan er in iedere dienst kindernevendienst zijn. De leiding van de kindernevendienst uit Uden en Veghel kunnen elkaar zo ook ondersteunen en enthousiasmeren.
4. De ambtsdragers die ouderling of diaken van dienst zijn worden in de huidige situatie zwaar belast. Ze hebben vaak dienst. Door alleen nog maar gezamenlijk te kerken worden zij ontlast.

Op de gemeentevergadering werd opgemerkt dat het een groot goed is wanneer: 1. gemeenteleden er gewoon zonder na denken vanuit kunnen gaan dat de kerk op zondagmorgen in de eigen woonplaats open is. Een aantal aanwezigen bood daarom aan om op de zondagmorgen in de kerk waar geen dienst gehouden zou worden een ontmoeting te willen organiseren (zie onder) 2. Het totaal aantal kerkgangers groter zal zijn wanneer beide kerken open zijn dan

wanneer er één gesloten is. 3. Hoewel de afstand tussen Uden en Veghel klein is dit toch voor de oudere gemeenteleden een barrière opwerpt om naar de kerk te gaan.

Zowel de argumenten voor als tegen het voorstel van de kerkenraad om alleen nog maar gezamenlijke diensten te organiseren snijden hout. De kerkenraad staat voor de moeilijke taak om ze te wegen.

In juni werd besloten om tot de zomer van 2014 het gezamenlijke kerken nog te beperken tot de eerste en de derde zondag van de maand. In het voorjaar zal de kerkenraad een besluit nemen over de tweede helft van 2014.

ONTMOETING

Zoals ik hierboven schreef heeft een aantal enthousiaste gemeenteleden aangeboden om op de zondagen waarop een gezamenlijke dienst wordt gehouden en één van de kerken dus gesloten zou zijn, een “ontmoeting” te willen organiseren. Dit uitgaande van de gedachte dat iedereen er zonder nadenken vanuit moet kunnen gaan dat de kerk op zondagmorgen open is. Gemeenteleden kunnen elkaar dan toch ontmoeten in de Schakel of in de koffiekamer. Er zal geen vaste liturgie zijn. Per keer zal de vorm verschillen. Maar de inhoud waar naar gestreefd wordt is: een ontmoeting van gemeenteleden die zich verbonden weten met elkaar.

Er kan geluisterd worden naar muziek of een verhaal. Er kan een gedachtewisseling plaatsvinden over een thema.

Het is niet mogelijk om op iedere zondag dat er een gezamenlijke dienst plaatsvindt een ontmoeting te organiseren, maar voorin het klankbord, onder “kerkdiensten” zullen ze worden aangekondigd.

En natuurlijk zal er een kopje koffie of thee gedronken kunnen worden!

IN MEMORIAM

Op 23 september overleed, veel te jong, Emmie Andersen; ze werd 55 jaar. Ze is in haar leven altijd zeer actief geweest: beheerster van het UjesHofke, medewerkster van de Udense musical, schilderes, bestuurslid van het koor Kadanz en nog veel meer. Toen ze ziek werd was ze net bezig zich in te werken als kosteres van onze kerk. Samen met haar man Hjalmar en haar kinderen heeft ze altijd zeer genoten van het leven en dat ook heel bewust gedaan: “Je moet de leuke dingen in het leven niet uitstellen tot later.” was haar levensmotto. Twee jaar geleden werd ze ziek. Met moed en volharding heeft ze tegen haar ziekte gevochten. Toen ze inzag dat ze de strijd niet kon winnen wist ze haar ziekte op bewonderenswaardige wijze te aanvaarden. We missen haar, maar gedenken haar in dankbaarheid en liefde. Hjalmar, haar kinderen en haar moeder, zussen en zwagers wensen we kracht bij het dragen van het verlies.

AFTREDEN DIAKEN CORA SCHUILING

Tot haar spijt moest Cora Schuiling wegens gezondheidsredenen haar ambt als diaken neerleggen.

Binnen de diaconie was Cora verantwoordelijk voor het buitenlands diaconaat. Ook zette zij zich in voor de lunchgroep en was ze actief in de oecumene, o.a. in de voorbereiding en de uitvoering van de activiteiten in de vredesweek. In en buiten de vergaderingen was Cora altijd op rustige, opgewekte en energieke wijze aanwezig. Ze voegde warmte toe aan vergaderingen. Cora, hartelijk dank voor je inzet. Gelukkig blijven we je in de kerk ontmoeten!

AFTREDEN KERKRENTMEESTER ARIE VAN KRANENBURG

Na twee ambtstermijnen te hebben vervuld is Arie van Kranenburg afgetreden als kerkrentmeester. Eerst was hij lid van het college van kerkrentmeesters, daarna voorzitter. In deze functies heeft hij de kennis die hij heeft opgedaan in zijn loopbaan in het bankwezen ten dienste gesteld van onze gemeente. Hij heeft de werkwijze van het college geprofessionaliseerd. Wanneer Arie sprak wist je dat hij een man was met kennis van zaken. Hij hield niet alleen de lopende gang van zaken in het oog maar ook de lange termijn. Welk onderwerp er ook op de agenda van de kerkenraad stond, Arie had zich altijd goed ingelezen. Wat ook duidelijk werd, is dat Arie inzet voortkwam uit zijn geloofsovertuiging. Zijn bewogenheid met de kerk was/is groot. Arie liet regelmatig blijken moeite te hebben met de geestelijke koers van onze gemeente, maar dit heeft zijn plichtsbetrachting en trouwe kerkgang nooit in de weg gestaan. Hoewel Arie afgetreden is als kerkrentmeester blijft hij het college gelukkig nog met raad en daad bijstaan. Arie, hartelijk dank voor je inzet!

OECUMENISCHE ONTMOETING UDEN

In het kader van de week voor gebed van de eenheid van de kerken organiseren de Petrusparochie en onze Protestantse Gemeente een ontmoeting in het parochiehuis van de Petrusparochie in de Kerkstraat t.o.v. de Petruskerk. We willen met elkaar in gesprek gaan over de vraag "Wat betekent Jezus voor je?"
Wanneer? Woensdag 22 januari, aanvang 20.00u.

U/jij bent van harte welkom!

IN MEMORIAM

Op 27 november overleed Cor van Dee. Hij mocht 83 jaar oud worden. Begin jaren zeventig werd hij koster van ons oude kerkje in de Aldetiendstraat. Daar heeft hij veel werk verzet. Hij bleef koster toen we gingen kerken in de aula van de technische school. Iedere vrijdagmiddag moesten de stoelen daar worden klaargezet voor de zondag. En na de dienst moesten ze weer klaar gezet worden voor het gebruik van de school. Een hele klus, waarbij hij werd geholpen door zijn zoons Bert en Kees.

Jarenlang heeft Cor, samen met zijn vriend, Jan van Diermen, het Klankbord gestencild, gevouwen en verspreid. Op dinsdag 3 december hebben we afscheid van hem genomen in een dienst in de aula van het crematorium aan de Belgenlaan. We gedenken hem in liefde.

Ik wens u prettige kerstdagen en veel heil en zegen in het nieuwe jaar.

Vriendelijke groet, Ds. Dick van der Vaart

Van de Diaconie Uden-Veghel

De door de hulpdienst diaconie georganiseerde blikkenactie d.d. 24 november jl. leverde in totaal 54 kratten op. Kortom een geslaagde actie waar we met elkaar best trots op mogen zijn. Bij de voedselbank was men uiteraard erg blij met dit resultaat. Voor de initiatiefnemers een stimulans om volgend jaar deze actie te herhalen. Goed is ook om te vermelden dat, dankzij de oproep voor hulp bij de voedselbank, er inmiddels 15 vrijwilligers op toerbeurt eens in de 2 of 3 weken een dagdeel meewerken.

Naar aanleiding van de ramp op de Filippijnen heeft de diaconie namens onze gemeente € 500 overgemaakt op giro 555.

Als afgevaardigde van onze Diaconie heb ik enkele weken geleden de landelijke dag voor diaconieën in Utrecht bijgewoond. Een inspirerende dag die door ruim 800 mensen is bezocht. Eén van de inleiders was ds. Couvée van de Pauluskerk te Rotterdam. Hij stelde in zijn inleiding vast dat de positie van de diakenen binnen de kerk nog te vaak derderangs is. Op de eerste plaats komen de ouderlingen en de predikanten (overigens was een deel van zijn gehoor het in dat opzicht niet met hem eens). Terwijl de dienst van de liefde voor de kerk tot het wezen van de kerk behoort.

Op de tweede plaats behoren barmhartigheid en gerechtigheid beide tot het diaconaat, deze zijn niet los van elkaar te zien. "In kerk en samenleving zouden kerken aan de orde moeten stellen dat mensen structureel het kind van de rekening worden door onderdelen van het overheidsbeleid", aldus Couvée. Het christendom, zo stelde hij verder vast, is in de kern sociaal. Het gaat om solidariteit van de ene mens tot de ander. Voor meer informatie verwijst ik u graag naar www.kerkinactie.nl

Uiteraard heb ik ook met diakenen uit andere plaatsen gesproken. Het uitwisselen van ervaringen maakt een dergelijk dag op zich al meer dan de moeite waard. Ook het bijwonen van de workshop over, "Armoede in Nederland", maakte duidelijk dat steeds meer mensen

---

de pijn van de crisis aan den lijve ondervinden. Uit de respons van de deelnemers werd duidelijk dat veel diaconieën zich enorm inspinnen en met veel creativiteit om waar mogelijk mensen die in de knel zitten te helpen.

Cora Schuiling heeft tot onze grote spijt, in verband met persoonlijke omstandigheden, haar taken als diaken moeten neerleggen. Cora, vanaf deze plaats nogmaals dank voor alles wat je voor de diaconie hebt mogen betekenen.

Tijdens de laatste vergadering hebben we kennis gemaakt met Willeke van de Heiden, sociaal werker en werkzaam bij Vivaan. Het was goed om aan het eind van de vergadering vast te kunnen stellen dat we over en weer veel voor elkaar kunnen betekenen.

Namens de diaconie wens ik u gezegende kerstdagen en een voorspoedig 2014 toe.

Aaldrik Westera

Vrouwen in de bijbel – Sjeila

Een verschrikkelijke geschiedenis. Sjeila is de dochter van Jefta. In de bijbel heeft het meisje geen naam, hoewel ze haar leven heeft gegeven. Joodse legenden geven haar de naam Sjeila en dat zou zo maar kunnen, want Jefta zou tegen haar gezegd hebben: “Je naam is terecht Sjeila, want dat betekent ‘zij die opgeëist wordt’”.

Het is een bizar verhaal. De hulp van Jefta wordt ingeroepen door zijn halfbroers in de strijd tegen de Ammonieten. Aanvankelijk weigert Jefta, omdat zijn halfbroers hem uit de familie hebben verstoten, hij was immers de zoon van een hoer.

Hij was roverhoofdman geworden en had een bende tot zijn beschikking. Tenslotte stemt hij toch toe en geeft zijn hulp.

De strijd wordt gestreden, eerst langs diplomatieke weg, later met ruw geweld.

Maar Jefta was niet zo zeker van zijn overwinning, omdat er voor hem veel op het spel stond. Zijn leiderschap moest worden bevestigd, want zijn beloning, bij een goede afloop, was dat hij de leider zou worden.

Jefta vraagt God om hulp en gooit het op een akkoordje. God als u nu....., dan zal ik.....

En Jefta wint! Hij belooft God dat hij een brandoffer brengt van datgene wat hij als eerste ziet, als hij thuis komt na zijn overwinning.

Zijn overwinningsroem gaat hem vooruit en zijn enig kind, zijn dochter danst hem tegemoet met haar vriendinnen onder gezang en muziek van een tamboerijn. Jefta schrikt zich een ongeluk, dat is niet zijn bedoeling. Zijn enig kind offeren, maar hij heeft het God beloofd. Zijn dochter neemt het bericht van zijn gelofte kalm op en vraagt hem twee

---

maanden de tijd, voordat hij het offer ten uitvoer brengt. Zij trekt de heuvels in met haar vriendinnen en Sjeila beweent haar maagdelijkheid. Nooit zal ze een man van nabij kennen en nooit zal ze een kind baren. Vriendinnen zijn bij haar en wenen met haar mee.

De auteur van het boek Richteren merkt op dat deze geschiedenis de achtergrond vormt van het gebruik onder jonge, Joodse vrouwen om elk jaar, vier dagen lang de ‘dochter van Jefta, de Gileadiet’ te herdenken.

De vriendinnen van Sjeila die meetrokken de bergen in zijn klaagvrouwen. Er zijn echter ook beroepsklaagvrouwen. Op vele plaatsen in de bijbel wordt melding gemaakt van deze klaagvrouwen.

In zijn treurdicht over Saul roept David de dochters van Israël op om te weklagen over hun koning.

Jesaja spoort vrouwen aan om te rouwen over de verwoesting van het land. Jeremia spreekt over beroepsklaagvrouwen. Hun kunst werd als een vorm van wijsheid gezien. Vrouwen werden als rouwdeskundigen gezien.

Niet te kunnen rouwen was nog erger dan de dood zelf. De jammerende en weklagende vrouwen voorzagen in een specifieke behoefte: ze moedigden anderen aan om hun emoties te uiten.

Het is niet duidelijk of Jefta werkelijk zijn dochter offerde, tenslotte waren mensenoffers inmiddels verboden. Er wordt gezegd dat hij deed zoals hij beloofde, maar ook, dat zij in leven bleef en alleen haar maagdelijkheid moest bewaren, zodat Jefta geen nageslacht kreeg en dat was voor die tijd, minstens even erg.

Adrie Plantinga

Bron: *De bijbel, Richteren Haag, Vrouwen in de bijbel*
Feinberg, Vrouwen in de tijd van de bijbel

Man , Vrouw , Mens

Zij die voldoende vreemde talenkennis hebben, lezen boeken het liefst in de originele taal.

De vertaling kan letterlijk correct zijn, maar afbreuk doen aan de gevoelswaarde, de intentie, de leesbaarheid van het verhaal.

Iets dergelijks doet zich ook voor wanneer men een boek verfilmt.

In beide gevallen is vertaler dan wel de regisseur bezig zijn kijk op, zijn weergave van de inhoud aan ons over te brengen.

De grondtaal van de Bijbel is voor een zeer groot deel Hebreeuws.

Het Hebreeuws kent van oorsprong geen klinkers, geen a, e, i, o, u .

Kind doet zijn eerste stp = stap.

Een stp als een verjaardagscadeau voor een kind = step .

Verkeersbord met de letters stp = stop .

Hij is altijd stp op tijd = stip.

De context van het verhaal geeft waarschijnlijk aan welke klinker wordt bedoeld en derhalve uitgesproken.

Er zijn andere voorbeelden waarbij de context de juiste betekenis van een woord weergeeft.

De eerste klas op school. De eerste klas in de trein. Eerste klas producten, enz., enz..

De vloot in de keuken. De vloot op zee. De vertaler kan zo invloed hebben op de inhoud van een verhaal. Geeft betekenis aan die inhoud. Dat speelt ook bij de vertaling van de Bijbel.

Met behulp van de jota en de tittel heeft men in de Hebreeuwse Bijbel het probleem van het ontbreken van de klinker willen ondervangen.

De in de loop van de tijd verschenen vertalingen hebben niet allemaal dezelfde tekst. Het gaat daarbij niet altijd om aan passing aan de dan geldende spreektaal. Nieuwe historische inzichten en kennis van de talen dwingen tot heroverweging van veel zaken. Vertalen van de

Bijbel wordt door een heel gezelschap van ter zake kundige geleerden gedaan:

De Nieuwe Bijbel Vertaling (NBV): Vertaalteam 30 personen, Vlaams lezerspanel 11 personen en Supervisors (20 kerken en geloofsge-meenschappen vertegenwoordigen de ongeveer 100 personen). JHWH wordt door de Joden niet uitgesproken; te heilig.

Met uitspreken van dat woord geef je middels intonatie betekenis, inhoud aan de naam. Wie zijn wij dat we Gods naam kunnen vullen met een inhoud. Derhalve wordt de Naam ondanks diepgaande discussies in NBV vertaald met HEER; met hoofdletters.

U mag ook lezen: Aanwezige, Eeuwige, Enig, God, He(e)re, Levende, De Naam, Onnoembare.

Een ander voorbeeld van verwerking van nieuwe inzichten in relatie tot de Bijbelvertaling:

We hebben het Onze Vader altijd gelezen en gebeden: "En vergeef ons onze schulden zoals ook wij onze schuldenaars vergeven."

In de NBV: "Vergeef ons onze schulden zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig was."

De NBV geeft een wezenlijke Joodse invalshoek weer.

Hier wordt duidelijk aangegeven dat eerst wij wat moeten doen.

Wij moeten eerst zelf schoonschip maken. Daarna mogen we gaan bidden om vergeving.

Nu hebt U hopelijk een idee hoe ik de inhoud van de Bijbel benader.

Nu tijd om stil te staan bij een tekst.

Genesis 1:27

Volgens de staten overzetting uit 186 van Kruseman te Haarlem:

En God schiep den mensch naar zijn beeld,

Naar het beeld van God schiep hij hem;

man en vrouw schiep hij ze.

De uitgave van 1951:

En God schiep de mens naar zijn beeld;

Naar Gods beeld schiep Hij hem;

man en vrouw schiep Hij hen.

Nadat een kind is geboren stellen we het geslacht vast .

Wat zijn de karaktertrekken van een man en welke van de vrouw .

Begint U maar .

Dat levert groslijsten op. Ga er even voor zitten.

Knuffelmens – afstandelijk, zorgzaam – besluitvaardig, zachtaardig – strijdlustig, hebzuchtig – vrijgevig, gevoelig – technisch, liefhebbend – eisend, enz., enz.

Bezie nu eens de eigenschappen van uw kennissen en bekijk in welk rijtje de afzonderlijk karaktertrekken kunnen worden geplaatst.

Nogmaals, ga er even voor zitten.

Wat blijkt: Ze hebben van beide zijden wat.

Ligt het overheersende deel aan de mannelijk of aan de vrouwelijke zijde van de weegschaal?

Komt dat overeen met de aantekening in zijn paspoort?

Wat is bepalend voor het sociale leven, voor het mens zijn?

In alle religies gaat het om de mens, het mens zijn, de medemens, hulp aan de medemens, offervaardig omzien naar de medemens.

Om sociale gedragingen.

Niet om de buitenkant, niet om de verpakking, niet om de biologische mens.

Nu de tekst volgens de NBV:

God schiep de mens als zijn evenbeeld,
Als evenbeeld van God schiep hij hem,
mannelijk en vrouwelijk schiep hij de mensen.

Nu komt er voer voor theologen en dat ben ik niet .

Zijn er mannelijke mensen naast vrouwelijke mensen?

Of: heeft elk mens een mannelijk en een vrouwelijk deel?

Heeft elk mens mannelijke en vrouwelijke elementen in zich?

En is alleen de verhouding tussen het vrouwelijke en het mannelijke van mens tot mens verschillend?

Maakt dat de individuele mens tot uniek individu?

Dat is een gedacht die mij aanspreekt.

U hoeft het niet met mij eens te zijn.

D. Schoenmaker

Hallo allemaal,

Het laatste Klankbord van 2013. Een jaar waarin we weer veel met elkaar gedaan en gedeeld hebben. We willen iedereen hele fijne kerstdagen, een goed oud en nieuw, en een mooie start van het nieuwe jaar toewensen.

Kerstfeest is een feest van vrede,
Vrede hier en overal.
En die vrede voor de mensen
is begonnen in een stal.

Kerstfeest is een feest van lichtjes.
Lichtjes in de duisternis,
in een wereld waar het leven
lang niet altijd vrolijk is.

Toch is Kerst een feest van blijdschap.
een feest voor jou en een feest voor mij
Kerstfeest maakt je warm van binnen,
en die warmte maakt je blij.

Kerstfeest is een feest van mensen
Mensen groot en mensen klein
En voor ieder op de wereld
Wil de Heer de Vader zijn.

Kerstfeest is een feest van liefde.
Liefde die God heeft voor mij.
Laat ons uit die liefde leven.
Zet de ruzies maar opzij.

Kerstfeest is een feest van Christus,
Zoon van God lang verwacht
Laten wij nu Hem aanbidden,
die ons licht geeft is de nacht.

Kindernevendienst:

Hoi kids,

De afgelopen weken hebben we verhalen gehoord over Jozef en Maria, die zich voorbereiden op de geboorte van Jezus. We hebben ook gekeken in het familiealbum van Jezus. Daarin staan sterke vrouwen: Tamar, Rachab, Ruth en Batseba. Nu is het bijna kerst. Met een aantal kinderen en de leiding van de kindernevendienst bereiden we de kerstdienst voor. Het belooft weer erg leuk te worden!

In de kerstvakantie is er op 29 december en 5 januari geen kindernevendienst. Op 12 januari pakken we de draad weer op.

We wensen jullie allemaal een fijne vakantie (lekker uitrusten van de drukke periode) en een mooie start van 2014!

Lieve Jezus, dank U wel voor alle leuke dingen die we doen met Kerst.

*Dank U dat we gezellig bij elkaar zijn,
wilt U ons helpen, terwijl we het zo leuk hebben,
om eraan te denken,
dat we met Kerst eigenlijk Uw geboorte vieren.
Amen.*

Tienerkerk:

Noteer in je agenda de volgende bijeenkomsten: 24 december (kerstnachtdienst), 5 en 19 januari, 2 en 16 februari, 2, 16 en 30 maart, 13 en 27 april, 11 en 25 mei, 8 en 22 juni.

Website:

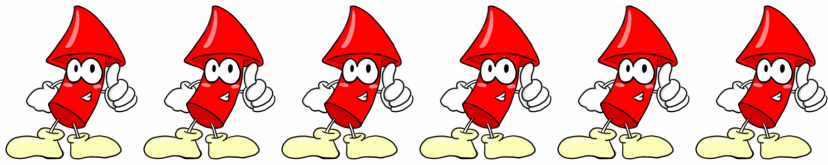
Wisten jullie al dat onze kerk ook een eigen website heeft? Kijk maar eens op www.sowkerk-uv.nl Op deze site staat ook een jeugdpagina. Hebben jullie ideeën voor deze pagina dan kan je dit mailen naar jeugd@sowkerk-uv.nl. We zijn heel benieuwd naar jullie reactie.

Namens de kerkgroep Jeugd.

Ria de Ruiten

Telefoon 0413 254937

E mail riaderuiten2@gmail.com

Betaling Klankbord

Voor het begin van het nieuwe abonnementsjaar doen we als redactie weer een beroep op u om een financiële bijdrage te leveren aan het verschijnen en verspreiden van het Klankbord.

Dankzij de inzet van vele vrijwilligers kunnen we de prijs laag houden en blijft de minimale bijdrage net als voorgaande jaren op **€ 6,00**. Nog steeds in de hoop dat de meerderheid bijdraagt.

Als u de bezorging van dit Klankbord niet meer wenst, laat het ons dan a.u.b. weten, zodat we geen onnodige onkosten maken bij het produceren van de kerkinformatie, maar ook onze vrijwilligers niet onnodig bij u langs laten lopen. Een deel van de informatie is natuurlijk te vinden op de website: www.sowkerk-uv.nl

U kunt uw bijdrage voor dit kerkblad voor 2014 overmaken als u verdere toezending van het Klankbord op prijs stelt. Uw bijdrage kan gestort worden op
ING rekening NL31INGB0002777154
t.n.v. hr. W. Oosten en/of hr. R.D. Wadners.

Namens de redactie van het Klankbord,
Wiebe Oosten.